

08 Aralık 2009

Öztangut: "2009 Yılına İlişkin Veriler Umud Verici"

Aracı Kuruluşlar Birliği Başkanı Nevzat Öztangut, Birliğin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in Aralık 2009 sayısında yayınlanan yazısında küresel finansal krizle birlikte ciddi yara alan Türkiye sermaye piyasasının, özellikle 2009'un ikinci yarısından itibaren toparlanma eğilimi içinde olduğunu söyledi.

Bu anlamda, aracı kurum sektörüne ait üçüncü çeyrek verilerini değerlendiren Nevzat Öztangut, yerli yatırımcıların ağırlığının arttığına dikkat çekti. Öztangut, bu gelişmenin yurtiçi yatırımların sermaye piyasasına yönelmesi açısından olumlu bir sonuç olduğunu, ancak sermaye piyasasının güçlü temellere oturması için, düzenlenecek bir eğitim kampanyasıyla yatırımcı tabanının daha da genişletilmesi gerektiğine inandıklarını dile getirdi.

2009 yılına ilişkin verilerin umut verici, ancak yeterli olmadığını belirten Başkan Öztangut, sektörün en önemli gelir kalemi olan komisyon gelirlerinin, işlem hacmine kıyasla daha az arttığını ifade etti. Dolayısıyla, yatırımcı tabanını genişletmenin yanı sıra, aracı kurumların dalgalı seyreden gelir yapısına ilişkin alınacak önlemlerin de ihmal edilmemesi gerektiğini vurguladı.

Aracı Kurumların 2009/09 Dönemi Faaliyet Verileri

Sermaye Piyasasında Gündem'in Aralık sayısında, 2009'un ilk dokuz ayına ait aracı kurum sektörü verileri ele alınıyor. İlk raporda 91 aracı kurumun faaliyetleri incelenirken, ikinci raporda bu kurumların mali yapıları analiz ediliyor.

Hisse Senedi İşlem Hacmi %31 Artarken, Yabancıların Payı Yarı Yarıya Azaldı

2009'un ilk çeyreğinde gerek İMKB-100 endeksinde, gerekse hisse senedi işlemlerinde görülen düşüşler, yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde yerini yükselişe bıraktı. İlk dokuz ayda kaydedilen hisse senedi işlem hacmi 681 milyar TL ile bir önceki seneye göre %31 büyüdü. Öte yandan, yabancı yatırımcıların toplam işlemlerdeki payı, yarı yarıya azalarak %14 oldu.

Vadeli İşlemler Yılın İlk Dokuz Ayında 1,5 Kat Arttı

Benzer şekilde, vadeli işlem piyasasında ilk çeyrekte yaşanan gerilemeye rağmen, işlem hacmi ilk 9 ayda 2008'e göre 1,5 kat yükselerek 478 milyar TL'ye ulaştı.

Bankaların VOB işlem hacimlerinin aracı kurumlara nazaran daha yüksek oranda artması dikkat çekerken, yine de aracı kurumların işlem hacmi toplamın %88'ini oluşturdu. Aracı kurumlar üzerinden gerçekleştirilen işlem hacminin %92'sini ise yerli yatırımcılar yarattı.

İnternet İşlemlerinde Hızlı Yükseliş

2009 yılının ilk dokuz ayında dikkat çeken bir diğer gelişme, internet üzerinden yapılan hisse senedi ve vadeli işlem hacimlerinde 2 kata varan artışlar oldu. Hisse senedi işlemlerinin %14'ü, vadeli işlemlerin ise %27'si internet üzerinden yapıldı.

Kurumsal Finansman ve Portföy Yönetimi Faaliyetlerinde Artış

Geçen yılın ilk 9 ayında 101 kurumsal finansman projesi tamamlanmışken bu senenin aynı döneminde bu sayı 117'ye yükseldi. Artış, sermaye artırım, temettü dağıtım ve danışmanlık faaliyetlerinden kaynaklandı. Aracı kurumların yönettiği portföy büyüklüğü ise %26 artarak 4,2 milyar TL'ye ulaştı.

Çalışan Sayısında Süregelen Gerileme Durdu

2007'nin son çeyreğinde başlayan çalışan sayısındaki gerileme bu dönemde son buldu ve çalışan sayısı bir önceki çeyreğe göre 2 kişi artarak 4.697 oldu. Yine de, son bir yılda çalışan sayısı, ağırlıklı kısmı 35 yaşın altında ve 10 yıldan az tecrübeli çalışanlardan olmak üzere 900 kişiye yakın azalmış durumda.

Aracı Kurumların 2009/09 Dönemi Finansal Verileri

Gündem'in ikinci araştırma raporunda ise, aracı kurumların 2009 Ocak-Eylül dönemi mali verileri ele alınıyor.

Aracı Kurumların Toplam Varlıkları 5 Milyar TL'yi Aştı

Aracı kurum sektörünün 2009 Eylül sonu bilançolarında varlıkları 5 milyar TL'yi aştı. Likit kalmaya devam eden kurumlar portföylerini ağırlıklı olarak repo ve mevduatta değerlendirdi. 2 milyar TL olan özkaynakların yarısını ödenmiş sermaye oluşturdu.

Komisyon Gelirlerindeki Artış İşlem Hacminin Gerisinde Kaldı

Komisyon gelirleri, 2009 yılının ilk dokuz ayında %6 artışla toplam gelirlerin %64'ünü oluşturdu.

Ancak, komisyon gelirlerindeki artış işlem hacimlerindeki yükselişle aynı seviyede olmadı. Hisse senedi işlemleri %31 artarken, bu işlemlerden elde edilen komisyonlar yalnızca %10 arttı. Aracı kurumların vadeli işlemlerinin %41 arttığı son bir yılda ise bu işlemler aracılığıyla kaydedilen komisyonlar ise %8 azaldı.

Menkul Kıymet Alım-Satımından Kâr Edildi

2008/09'da kendi portföylerine yaptıkları menkul kıymet alım-satımından 10 milyon TL zarar eden kurumlar, 2009 yılının ilk dokuz ayında bu işlemlerden 77 milyon TL kâr etti. Karşılaştırılan dönemler arasındaki bu artış, sektörün net kârının yükselmesinde önemli rol oynadı.

Net Kâr 247 Milyon TL'ye Ulaştı

24 aracı kurumun zarar ettiği, 67 aracı kurumun ise kâr açıkladığı 2009 yılının ilk dokuz ayında sektörün net dönem kârı 247 milyon TL oldu.